

ЗВІТ
про роботу кафедри екологічного моніторингу та заповідної справи ННІ екології
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
за перше півріччя 2024-2025 н.р.

За звітний період на кафедрі екологічного моніторингу та заповідної справи загальна кількість працівників становила 6 осіб. Серед науково-педагогічних працівників докторів наук – 2 особи, професорів – 2 особи, кандидатів наук – 2, докторів філософії -1, доцентів – 4, викладач – 1.

На даний момент 1 особа, кандидат військ. наук, доцент Кочанов Е.О. проходить службу в лавах ЗСУ

Кафедра є випусковою з освітньо-професійних програм: бакалавра - «Екологія» та «Агроменеджмент і цифрові технології в агробізнесі», магістра - «Екологія та охорона навколишнього середовища», «Заповідна справа», ОНП 101 «Екологія», ОНП 103 «Науки про Землю».. Задіяна у реалізації ОПП «Екологічний контроль та аудит» і ОПП «Екологічна безпека».

Згідно з навчальним планом 2024 – 2025 н. р. викладачі кафедри забезпечують викладання 44 навчальних дисципліни, що у годинах складає:

Вид роботи	I семестр	II семестр	Всього
Читання лекцій	680	455	1135
Проведення практичних і лабораторних занять	642	496	1138
Проведення індивідуальних занять в малочисельних групах	24	0	24
Всього	1346	951	2297

Реалізація основних напрямів Стратегії розвитку університету

За напрямом 1 «Університетська наука у 2025 році»

На виконання **Проекту 1.1. «Підвищення конкурентної здатності університетської науки у світовому академічному просторі»**

Стажування

У першому півріччі 2024-2025 н. р. підвищення кваліфікації пройшли:
проф. Максименко Н. В. :

- підвищення кваліфікації в рамках проходження академічної мобільності за проектом Міжнародного Вишеградського фонду «Зелені інновації в урболандшафтній екології» № 62420006 в Словацькому університеті сільського господарства в Нітрі для дослідницького перебування на факультеті садівництва та ландшафтної інженерії САУ в Нітрі (6 кредитів ECTS);
- Он-лайн курс "Управління побутовим відходами в територіальній громаді" Програма "U-LEAD з Європою", Сертифікат №59081428873N від 10.09.2024. (0,4 кредиту ECTS);
- підвищення кваліфікації в рамках семінару щодо особливостей виконання проектів Програми ЄС Еразмус+ для команд проектів переможців Еразмус+ конкурсу «Розвиток потенціалу вищої освіти (CBHE)» Сертифікат № 2925 від 18.10.2024 р. (0,4 кредиту ECTS);
- підвищення науково-педагогічного рівня на основі опанування модуля «Інтернаціональна науково-дослідна та освітня діяльність як інтегральна частина функціонування університетів нового покоління»,
- підвищення кваліфікації в рамках вивчення освітнього курсу програми Дія.Освіта: нові навички - нові професії "Персональна кібергігієна" Сертифікат № C0072355951 від 24.11.2024 р. (0,2 кредиту ECTS)

- підвищення кваліфікації в рамках участі у роботі міжнародної наукової конференції ЛНУ імені Івана Франка “Адаптивний менеджмент ландшафту для нового світового (без-) порядку” 25-28.09.2024 (2 кредити ECTS);
- участь у VII Міжнародному науковому конгресі «Society of Ambient Intelligence» та підготовка індивідуального дослідницького проєкту, сертифікат ID 088-2024 (4 кредити ECTS);
- підвищення кваліфікації в рамках лекції проф. Роуз Лаккан (Велика Британія) “Зміцнення української вищої освіти: орієнтація в революції ШІ у викладанні та навчанні”, іменний сертифікат № 0555 від 10.12.2024 р. (0,1 кредиту ECTS);
- підвищення кваліфікації в рамках лекції проф. Майка Шарплза (Велика Британія) “Генеративний штучний інтелект і освіта: можливості та виклики”, іменний сертифікат № 2911 від 12.12.2024 р. (0,1 кредиту ECTS);
- підвищення кваліфікації в рамках Метеорологічної школи Національного Антарктичного центру XXII Міжнародної метеорологічної конференції 15-16 травня 2025р. (0,3 кредити ECTS);
- онлайн-Курс «Конфлікт інтересів: спільна робота близьких осіб». Номер сертифікату 40a4b00600dc45a68816b5d975ebd449 від 23.04.2025.

проф. Коваль І. М.

- підвищення науково-педагогічного рівня на основі опанування модуля «Інтернаціональна науково-дослідна та освітня діяльність як інтегральна частина функціонування університетів нового покоління»,
- участь у VII Міжнародному науковому конгресі «Society of Ambient Intelligence» та підготовка індивідуального дослідницького проєкту, сертифікат ID 089-2024 (4 кредити ECTS);

доц. Гололобова О. О.

- підвищення науково-педагогічного рівня на основі опанування модуля «Інформаційне забезпечення використання ґрунтових ресурсів та заходи з відновлення родючості ґрунтів та їх екологічних функцій», в Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського", іменний сертифікат;
- підвищення науково-педагогічного рівня на основі опанування модуля дистанційного курсу та навчальних матеріалів літньої школи «Механізми захисту природи в умовах війни». Загальний обсяг годин – 150, кількість ECTS – 5, іменний сертифікат.

доц. Бурченко С. В.

- підвищення науково-педагогічного рівня на основі опанування модуля «Інформаційне забезпечення використання ґрунтових ресурсів та заходи з відновлення родючості ґрунтів та їх екологічних функцій», в Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського", іменний сертифікат;
- підвищення кваліфікації в рамках участі у роботі міжнародної наукової конференції “Адаптивний менеджмент ландшафту для нового світового (без-) порядку”;
- підвищення кваліфікації в рамках проходження тренінгу “Applying Different Technologies of Blended/Online Learning in Education” за проєктом “Багаторівнева освіта та професійне навчання з питань кліматичних послуг, адаптації до змін клімату та їх пом’якшення в локальному, національному та регіональному масштабах – ClimEd”;
- підвищення кваліфікації в рамках проходження тренінгу “CLUVEX Virtual Exchange Course” за проєктом «Кліматичний університет для віртуальних обмінів – «Cluvex»;

- підвищення кваліфікації в рамках семінару щодо особливостей виконання проектів Програми ЄС Еразмус+ для команд проектів переможців Еразмус+ конкурсу «Розвиток потенціалу вищої освіти (СВНЕ)»;

викл. Гречко А. А.

- підвищення науково-педагогічного рівня на основі опанування модуля «Інформаційне забезпечення використання ґрунтових ресурсів та заходи з відновлення родючості ґрунтів та їх екологічних функцій», в Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського", іменний сертифікат;
- підвищення кваліфікації в рамках проходження стажування за проектом CAFU (Компетентнісна допомога для України — Competence Aid For Ukraine), який реалізує Каразінський університет спільно з Folkuniversitetet (Швеція) та Sustainability InnoCenter (Швеція) в два етапи;
- підвищення кваліфікації підвищення науково-педагогічного рівня на основі опанування модуля «Інтернаціональна науково-дослідна та освітня діяльність як інтегральна частина функціонування університетів нового покоління»,
- участь у VII Міжнародному науковому конгресі «Society of Ambient Intelligence» та підготовка індивідуального дослідницького проекту, сертифікат 092-2024;
- Training Session on the Topic: 'Living Lab Approach for Real-World Impact in Urban Areas Perspectives' organized within the framework of the ERASMUS+ Project 2024-1-IT02-KA220-HED-000256685 – SUNRISE, (held on April 17, 2025, at Odesa I.I. Mechnikov National University, Ukraine)
- Сертифікат 5.16-1074/20 the Erasmus+ ClimEd Training On Mastering Technologies of Massive Open Online Courses (MOOC) Development for the General Public provided in the period from February 10 to 14, 2025

Публікація наукових статей

У 2024-2025 н. р. на кафедрі опубліковано **86** тез та **19** наукових статей у фахових виданнях категорії «Б», **4** статті, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science та 3 у закордонних виданнях (Чехія, Словаччина).

Кафедрою у 2024-2025 н. р. видано:

- збірник наукових праць XX Всеукраїнських наукових Таліївських читань «Охорона довкілля».

- збірник тез IV Міжнародної інтернет – конференції «Актуальні проблеми формальної і неформальної освіти з моніторингу довкілля та заповідної справи»;

- збірник тез доповідей Всеукраїнської студентської та аспірантської англomовної конференції «Ecology is a priority»

Конференції:

Кафедра є організатором

- Всеукраїнських наукових Таліївських читань (25 жовтня 2024 р.);

- All-Ukrainian student and PhD student English-speaking conference (with international participation) «Ecology is a Priority» (14 березня 2025 р.);

- IV Міжнародна інтернет- конференція “Актуальні проблеми формальної і неформальної освіти з моніторингу довкілля та заповідної справи”(18 квітня 2025 р.).

Завідувачка кафедри проф. Максименко Н.В. була **членом Програмних комітетів** конференцій:

- VII International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2024, November 1 - December 15, 2024.

- V Міжнародна науково-практична конференція «природничі науки: проекти, дослідження, перспективи» 6-7 листопада 2024 р. Миргород, Україна
- Всеукраїнська науково-практична конференція “Реалізація цілей сталого розвитку в контексті концептуальних перетворень освітньої системи України” - 19-20 грудня 2024 року;
- XXVII Міжнародна науково-практична конференція «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта – наука – виробництво – 2025» 24–25 квітня 2025;
- Міжнародної науково-практичної конференції «Екосистеми бізнесу: сталий розвиток 2025 (BESD’2025)», 3 – 7 лютого 2025 року.

Наукові семінари кафедри:

- 1) Науковий семінар «Ландшафтно-екологічне планування». Куратори: проф. Максименко Н. В., доц. Клєщ А. А.
- 2) Науковий семінар «Екологія зеленої інфраструктури міського середовища». Куратор: проф. Максименко Н. В., доц. Бурченко С. В.
- 3) Науковий семінар «Екологія лісу». Куратор: проф. Коваль І. М.
- 4) Науковий семінар «Заповідна справа та екомережа». Куратор: проф. Максименко Н. В.
- 5) Науковий семінар «Моніторинг довкілля». Куратори: доц. Гололобова О. О., доц. Кочанов Е.О.
- 6) Науково-методичний семінар кафедри. Куратор: проф. Максименко Н. В.

На виконання п. 1.4. «Комерціалізація наукових розробок» :

Впродовж першого півріччя 2024-2025 н. р. кафедрою виконуються такі НДР:

- 1) № БФ/32-2021 “Математичні науки та природничі науки” Частина 8.
"Формування екологічного кластеру регіональної інфраструктури геопросторових даних" 2024 - 2025 р. Виконавці: аспіранти кафедри Столов В.О. і Пономаренко П.Р.
- 3) НДР «Розробка рекомендацій щодо використання зеленої інфраструктури для повоєнного відновлення міст». Керівник: проф. Максименко Н. В.; відп. виконавець асп. Гречко А. А.
- 4) НДР за темою «Діагностичні показники родючості зрошуваних ґрунтів зеленої інфраструктури сельбищних ландшафтів для сталого управління в умовах змін клімату» в межах виконання ПНД НААН 01 «Раціональне використання і стале управління ґрунтовими ресурсами, збереження родючості та здоров’я ґрунтів, захист їх від деградації («Ґрунтові ресурси України: інформаційне забезпечення, раціональне використання, менеджмент, технології»)» 01.01.03.02.Ф. «Наукові основи управління родючістю гідродefіцитних ґрунтів в умовах змін клімату та земельних відносин» спільно з ННЦ ІГА ім. О.Н. Соколовського.
- етап 2024 року «Екологічні прийоми оптимізації живлення рослин на гідродefіцитних ґрунтах урболандшафтів в умовах змін клімату» Керівник: проф. Максименко Н. В, відп.виконавець доц. Гололобова О. О.
- етап 2025 року «Оцінка придатності для зрошення природних вод, як елемента блакитної інфраструктури у сталому функціонуванні агро- та урболандшафтів». Керівник: проф. Максименко Н. В, відп.виконавець доц. Гололобова О. О.

5) НДР «Екологічний моніторинг трансформації територіальної конфігурації ландшафтів України в умовах військової агресії». Керівник: проф. Максименко Н. В., відп. виконавець доц. Клещ А.А. (без фінансування).

На виконання п. 1.6. «Ефективна аспірантура та докторантура»:

У 2024-2025 н. р. за кафедрою закріплено 6 аспірантів:

ОНП 103 «Науки про Землю» : Гречко А. А. (4 рік навчання, денна форма), Пономаренко П. Р. (3 рік навчання, денна форма),

ОНП 101 «Екологія» - Гололобов В. В. 3 рік навчання, денна форма), Кротько А. С. (2 рік навчання, денна форма), Столов В. О. (2 рік навчання, денна форма), Тертицький Є.П. (2 рік навчання, денна форма).

Успішно проведено достроковий захист Гречко А. А. з дисертаційним дослідженням на тему: «Ландшафтно-екологічні основи територіальної організації зелено-блакитної інфраструктури малих міст (на прикладі м. Чугуїв)», 03.06.2025 р. на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 10 – «Природничі науки» за спеціальністю 103 – «Науки про Землю»
<https://dir.ukrintei.ua/view/okd/b8d6a35c73ecfe29c970d7a76247cc39>

Виконання обов'язків голови або члена спеціалізованої вченої ради в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна

Проф. Максименко Н. В. - член Разової спеціалізованої вченої ради ДФ 64.051.023, утвореної за рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна від «21» червня 2024 року №11 (рецензент) для захисту дисертаційної роботи Серьогіна Дениса Сергійовича на тему «Геоінформаційне моделювання та аналіз регіональних сегментів глобального урбанізованого простору (на прикладах різнорангових міст)», на здобуття ступеня доктор філософії за спеціальністю 103 «Науки про Землю» (засідання відбулось 6.09.2024 р.).

За проєктом SUNRISE - організовано Відкритий докторський лекторій Міжнародної та національної докторської школи з екологічної та кліматичної політики, менеджменту та техноекології INTENSE, який націлено на підтримку наступного покоління українських науковців: проєкт для підвищення потенціалу університетів та покращення докторантури та аспірантури:

1) лекція на тему «Концепція ноосферних екосистем як шлях до сталого розвитку», лектор Сонько С.П., доктор геогр.наук, проф. Уманського національного університету

2) лекція на тему «Ландшафтно-екологічне планування територій різного функціонального призначення» лектор Максименко Н. В., доктор геогр. наук, проф. Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

3) лекція на тему «Дендрохронологічні засади оцінювання лісів України», лектор Коваль Ірина Михайлівна, академік Лісівничої Академії наук України, доктор с.-г. наук, проф., старший наук. співроб. Українського науково-дослідного інституту лісового господарства та агролісомеліорації імені Г. М. Висоцького

4) лекція на тему «Ландшафтна поліструктурність територій у контексті конструктивно-географічних досліджень: теоретико-методологічні та практичні аспекти», яку прочитала Удовиченко В. В., доктор геогр. наук, доцент, проф. кафедри фізичної географії та геоекології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

5) лекція на тему «Екосистемні послуги: проблеми визначення, класифікація, використання та монетизація», яку прочитав Сафранов Т. А., доктор геол.-мінерал. наук, проф. Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (<https://ecology.karazin.ua/news/vidkritij-lektorij-nacionalnoi-doktorskoi-shkoli-5/>)

За напрямом 2. Освітня діяльність у 2025 році

На виконання п. 2.1. «Абітурієнт Каразінського» постійно проводиться робота зі вступниками, профорієнтаційна робота.

Для покращення профорієнтаційної роботи та формування контингенту студентів протягом 2024-2025 навчального року кафедрою екологічного моніторингу та заповідної справи розроблені та реалізовані наступні заходи:

- доц. Клещ А. А., як голова комісії інституту з профорієнтації координує діяльність за цим напрямком і на кафедрі.
- проф. Максименко Н. В. була членом журі Всеукраїнських олімпіад школярів з «Географії»:
 - I етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії у Харківській області у 2024/2025 (18 листопада-12 грудня 2024 р.)
 - II етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії у Харківській області у 2024/2025 (29 листопада – 16 грудня 2024 р.)
 - III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з географії у Харківській області у 2024/2025 н.р. (20 січня - 12 лютого 2025 року);
- кафедра приймала участь у Дні відкритих дверей, який цьогогоріч відбувався у форматі офлайн майбутні випускниці кафедри Коротецька Є. та Рябікова В. розповіли про переваги навчання;
- викл. Гречко А. А. в рамках проєкту «Збереження природи та використання відходів» благодійного фонду «Жовта допомога» просвітницьку бесіду на тему: «Культура зменшення відходів. Сортуння сміття як основа нової звички піклування про природу. Шлях відходів від сортуння до переробки»;
- проф. Максименко Н. В. 31.10.2024 р. провела тренінг для вчителів «Управління проєктами учнів ЗЗСО».
- керівництво роботами МАН зі школярами Комунального закладу Харківський ліцей №139 (Старченко Т. О.), Комунального закладу «Харківський ліцей №24 ім. І. Н. Питікова Харківської міської ради» (Тетенева А. Д.) та Комунального закладу "Харківський ліцей № 66 Харківської міської ради (Щука Л. С.) подано роботи до конкурсу під керівництвом проф. Максименко Н. В.;
- консультування та рецензування роботи МАН Комунального закладу "Харківський ліцей № 15 Харківської міської ради (Тирських І. М.) проф. Максименко Н. В.
- 19 грудня 2024 р. в рамках проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції «Реалізація цілей сталого розвитку в контексті концептуальних перетворень освітньої системи України», що проводилась у КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» завідувачка кафедри проф. Максименко Н.В. провела профорієнтаційну бесіду щодо можливостей, які надає співпраця школи і університету.
- доц. Клещ А. А. та викл. Гречко А. А. долучились 26 березня 2025 р.до Дня відкритих дверей Каразінського університету.
- 5 лютого 2025 року в межах реалізації проєкту «Каразінський університет – учням метрошколи Харкова» для учнів 10-11-х класів КЗ «Харківський ліцей № 104» викл. Гречко А. А. провела студентам лекцію «Рішення задля сталого довкілля: практичні кейси. Кейс зелено-блакитна інфраструктура міст».
- Проф. Коваль І.М. 05.06.2025 р. взяла участь у організації та проведенні обласного семінару “Екологічна освіта -шлях до збереження природи для майбутніх поколінь” у КЗ “Харківський обласний палац дитячої та юнацької творчості”, за що була нагороджена Подякою від КЗ.

На виконання п. 2.2. «Випускник Каразінського»

У грудні 2024 року відбувся випуск магістрів – за ОПП «Екологія та охорона навколишнього середовища» кафедра випустила 2-х осіб (Шишкін Г., Яковенко І.) за ОПП «Заповідна справа» - 4-х осіб (Манукян М., Коробкіна Н., Мусіюк О., Суховій Н.), з яких до аспірантури рекомендовано 2 осіб.

У червні 2025 року відбувся випуск бакалаврів за ОПП “Екологія” кафедра випустила 18 осіб, з них денного 13 осіб (Кашкабаш Д., Коротецька Є., Кочетига Д., Кравченко Є., Мусихіна М., Рябікова В., Пархоменко О., Резнік Т., Свириденко А., Таранська С., Філь С., Чермних М., Паршуков Г.), заочного 5 осіб (Любов Є., Любова В., Прокопчук Л., Пугачова В. Вигівська Т. (поновлена)).

Сприяння практичній підготовці і працевлаштуванню студентів та випускників:

Освітня програма «Екологія» та «Заповідна справа», реалізується із залученням роботодавців, що працюють на кафедрі екологічного моніторингу та заповідної справи за сумісництвом або згідно договорів про співпрацю:

проф. Балюк С. А. – директор ННЦ «Інституту ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського»

Коваль І. М. – академік Лісівничої Академії наук України, с. н. с., Українського ордена «Знак Пошани» науково-дослідного інституту лісового господарства та агро меліорації імені Г. М. Висоцького.

Шумілова А. В. – начальник науково-дослідного відділу національного природного парку «Слобожанський».

Кафедра підтримує зв'язок з випускниками, що працюють за фахом, організовує проведення презентацій роботодавців, професійних організацій, професійних майстер-класів та відкритих лекцій роботодавців:

- начальником науково-дослідного відділу національного природного парку «Слобожанський» Шуміловою А. В.;

- головним спеціалістом сектору іхтіології, регулювання рибальства, меліорації та аквакультури Управління Державного агентства меліорації та рибного господарства у Харківській області Александровою А. С.;

- головний спеціаліст відділу бухгалтерського обліку, управління персоналом, адміністративного та правового забезпечення Департаменту захисту довкілля та природокористування Харківської обласної державної адміністрації Кобець Т.О.;

- інженер з охорони навколишнього середовища, Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського Міщенко В.

На виконання п.2.4 «Ефективний куратор»:

Співробітники кафедри є кураторами академічних груп:

Бурченко С. В. (ДЕ-11),

Клещ А.А. (ДЕ-51, ДЕ-61),

Гололобова О.О. (ДЕ-53, ДЕ-63),

Гречко А.А. (ЗДЕ-11, ЗДЕ-21, ЗДЕ-31, ЗДЕ-41, ЗДЕ-61, ЗДЕ-62, ЗДЕ-63),

Проф. Максименко Н.В. (ЕЗД-22, ЕЗД-23, ЕЗД-24).

Крім того, після обрання студентами наукового керівника відбувається постійна співпраця керівників і студентів. Результатом її є наукові експерименти, публікації та виступи на конференціях.

Активна робота студентки Коротецької Є. була визнана на державному рівні - вона отримала стипендію Президента України (Керівник Максименко Н.В.).

Робота Калашнікова Руслана, студента гр. АМ-21 в стипендіальній програмі – конкурсі Scholarship від компанії Алсер, завоював 1 місце (Керівник проф. Максименко Н.В.).

На виконання п. 2.5. «Індивідуальні освітні траєкторії» здійснено забезпечення навчальних дисциплін електронними навчальними ресурсами, розміщеними на сайті інституту (плани та програми, електронні версії підручників, навчальних посібників, лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, завдання для самоконтролю, приклади екзаменаційних білетів тощо) - 100 %.

На сайті кафедри розміщені навчально-методичні посібники, методичні вказівки з навчальних курсів.

Викладачами кафедри на 2024/25 н.р. розроблено та запропоновано до вибору 3 міжфакультетських курси, створено за ними дистанційні курси у мудл у т.ч. 1 МФД сертифікована.

Кафедрою також пропонується студентам обрати тематику курсових і кваліфікаційних робіт за власним бажанням для можливості створення індивідуальної освітньої траєкторії .

Укладено договори про порозуміння та співробітництво із роботодавцями та профільними професійними організаціями для забезпечення можливості студентам будувати індивідуальну освітню траєкторію, у т.ч. шляхом проходження практики в :

- 1) Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії ім. О.Н. Соколовського»;
- 2) Державна екологічна інспекція у Дніпропетровській області;
- 3) Харківський технічний ліцей № 173;
- 4) Національний природний парк «Слобожанський»;
- 5) Український ордена «Знак Пошани» науково-дослідний інститут лісового господарства та агроеліорації імені Г.М. Висоцького;
- 6) Управління державного агентства рибного господарства у Харківській області;
- 7) Національний природний парк «Дворічанський»
- 8) НПП «Пирятинський»
- 9) НПП «Гомільшанські ліси»;
- 10) ТОВ «Інститут прикладної біотехнології»;
- 11) НПП «Подільські Товтри»;
- 12) Ужанський НПП;
- 13) Природний заповідник «Горгани»;
- 14) ТОВ «Інститут прикладної біотехнології».

На виконання п. 2.8 «Електронне навчання» викладачі кафедри створили та наповнили 54 дистанційні курси, які оновлюються щорічно, з них вже 22 мають сертифікати .

За 2024-2025 навчальний рік сертифіковано такі курси:

- Максименко Н. В. Англійська мова за фахом. Сертифікований дистанційний курс. Центр електронного навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (Сертифікат 473/2025, протокол №5 від 30.01.2025)
- Гололобова О. О. Агрохімія. Сертифікований дистанційний курс. Центр електронного навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (Сертифікат 468/2025 від 30.01.2025)
- Клещ А.А. Geodatabases and the Basics of Programming in GIS. Сертифікований дистанційний курс. Центр електронного навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. (Сертифікат № 457/2024, протокол №3 від 21.11.2024)

- Клещ А.А. Analysis of Earth Remote Sensing Data. Сертифікований дистанційний курс. Центр електронного навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (Сертифікат № 473/2025, протокол №8 від 28.03.2025).

На виконання п. 2.9 «Інформаційно-комп'ютерна компетентність викладачів» викладачі кафедри переглянули освітній серіал щодо підвищення базових знань з кібергігієни та отримали відповідні сертифікати.

На виконання Проєкту 2.10 «Англійська мова в освітньому процесі»

Доц. Клещ А. А. отримала сертифікат у Міжнародному центрі мовної підготовки та сертифікації щодо володіння англійською мовою на рівні B2, сертифікат №11-2024 від 08 червня 2024 року.

Доц. Клещ А. А. в межах підготовки магістрів за ОПП “Заповідна справа” викладає вибірккову дисципліну “Environmental geodatabases” англійською мовою.

Проф. Максименко Н. В. є модератором роботи VII Міжнародного наукового Конгресу «SOCIETY OF AMBIENT INTELLIGENCE 2024» студентської секції «Environmental problems of modern urbanization», на якій представлені статті і доповіді студентів під керівництвом викладачів кафедри:

1. Ryabikova V., Maksymenko N. Environmental and economic damage from fires of various origins. Congress proceedings - VII International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2024 (student sections), Praha, OKTAN PRINT, 2024, 372-379. <https://doi.org/10.46489/ISCSAI-24-39>

2. Lysak R., Maksymenko N., Cherkashyna N. Possibilities of GIS technologies in natural research Congress proceedings - VII International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2024 (student sections), Praha, OKTAN PRINT, 2024, 389-396. <https://doi.org/10.46489/ISCSAI-24-39>

3. Kalashnikov R., Maksymenko N., Cherkashyna N. Impact of urbanization on ecological systems. Congress proceedings - VII International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence 2024 (student sections), Praha, OKTAN PRINT, 2024, 397-406. <https://doi.org/10.46489/ISCSAI-24-39>

В межах конгресу від кафедри подано до друку та зроблено доповідь аспіранткою Гречко А.А. роботи: Maksymenko N., Koval I., Voron V., Tarnopilsky P., Hrechko A. Ecological condition of tree stands damaged by fire as a result of military operations in urban landscapes of Kharkiv.

В LMS MOODLE міститься 3 англійських курси («Political and economic aspects of biodiversity conservation in V4 countries», “Philosophy of Science” та “Science methodology”), що використовуються для викладання на другому та третьому освітньо-науковому рівні та вибіркові лекції з них були прочитані аспірантам.

На виконання Проєкту 2.12. «Модернізація матеріально-технічного та програмного забезпечення навчального процесу»

Підручники, рекомендовані Вченою радою університету опубліковані:

1) Максименко Н. В. Метеорологія і кліматологія : підручник. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. 320 с.

2) Черкашина Н. І., Максименко Н. В. English Bachelors' course in Ecology. Book I: підручник. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. 204 с.

Опубліковано навчальний посібник у іншому видавництві:

1) Ландшафтно-екологічне планування і формування екологічної мережі [Текст] : навч. посіб. / М. В. Боярин, Н. В. Максименко, З. К. Карпюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2024. – 356 с.

Розміщено в репозитарії навчально-методичні комплекси, рекомендовані Науково-методичною радою університету:

1. Планування експериментальних досліджень : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладач А. А. Гречко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 30 с. **(PDF)** <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/19328>
2. Моніторинг довкілля : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» / уклад. О. О. Гололобова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 48 с. **(друку)** <https://ekhnuir.karazin.ua/items/a7b7ce8b-8571-4ae7-816b-9ac24779996b>
3. Дендрохронологія: методичні рекомендації для організації роботи аспірантів у закладах вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» / уклад. І. М. Коваль– Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 36 с. **(друку)** <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18845>
4. Зелено-блакитна інфраструктура : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» / уклад. Н. В. Максименко, С. В. Бурченко, А. А. Гречко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 26 с. **(друку)** <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18847>
5. Організація польових маршрутних досліджень : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» / уклад. А. А. Гречко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 28 с. **(друку)** <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18844>
6. Екологія лісу з основами лісознавства: навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» / уклад. І. М. Коваль, Н. В. Максименко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 18 с. **(друку)** <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18846>
7. Організація рекреаційної діяльності на об'єктах природно-заповідного фонду: навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» / уклад. С. В. Бурченко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 28 с. **(друку)** <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/18848>
8. Планування експериментальних досліджень : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладач А. А. Гречко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 30 с. URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/19328>
9. Геоінформаційні системи : методичні рекомендації до виконання практичних робіт для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладачі: Е. О. Кочанов, А. А. Гречко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. – 57 с. **(PDF)** URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20930>
10. Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище: терміни та визначення : методичне видання для організації роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю Е2 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладачі Н. В. Максименко, Е. О. Кочанов, С. В. Бурченко, Н. І. Черкашина. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 35 с. **(PDF)** URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20838>

11. Курсова робота : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю Е 2 «Екологія» [Електронне видання] / укладачі: А. Б. Ачасов, С. В. Бурченко, О. О. Гололобова, В. Г. Карпов, А. А. Клещ, Е. О. Кочанов, О. М. Крайнюков, І. А. Кривицька, М. І. Кулик, Н. В. Максименко, А. Н. Некос, Н. Л. Ричак, Г. В. Тітенко ; за ред. Н. В. Максименко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. – 144 с. (PDF) URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20839>
12. Вступ до спеціалізацій: «Екологічна безпека», «Заповідна справа», «Екологічний контроль та аудит» : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладачі А. Н. Некос, Г. В. Тітенко, С. В. Бурченко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 34 с. (PDF) URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20864>
13. Фізика довкілля : методичні рекомендації для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладач С. В. Бурченко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 16 с. (PDF) URI: <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20844>
14. Природоохоронне законодавство та екологічне право : навчально-методичний комплекс для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю Е2 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладач О. О. Гололобова. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. – 76 с. (PDF) <https://ekhnuir.karazin.ua/items/cb91b7e5-48b5-4434-adc4-2487c29b597c>

За напрямом 3. Каразінський університет у глобальному науково-освітньому просторі у 2025 році

На виконання п. 3.2. «Університет відкривається світу» на кафедрі функціонує веб-сайт на домені karazin.ua <http://ecomonitoring.karazin.ua/>

Протягом 2024-2025 року постійно оновлюються:

- програми навчальних дисциплін;
- графіки відкритих лекцій;
- графіки консультацій викладачів;
- навчально-методичні видання;
- теми кваліфікаційних робіт;
- протоколи семінарів наукових шкіл;
- план роботи кафедри;
- інформація кадрового складу;
- регулярно оновлюються новини на сайті.

Оновлюється фотогалерея. Приділяється увага питанням працевлаштування випускників та профорієнтаційній роботі.

Кафедрою у 2024 році було розроблено Сертифікатні програми: «3D моделювання в ландшафтному дизайні у SketchUp», «Веб-технології та інформаційне забезпечення у заповідній справі», «Управління екологічною діяльністю та екологічна документація підприємства» - ці сертифікатні програми націлені на підвищення кваліфікації зацікавлених осіб та запропоновано використовувати їх для виконання рішення Вченої ради про створення Відділу ветеранського розвитку.

На виконання п. 3.3. «Міжнародні грантові програми»:

Участь у виконанні Грантів та проєктів:

- 1) Ерасмус+ «Multilevel Local, Nation- and Regionwide Education and Training in Climate Services, Climate Change Adaptation and Mitigation (ClimEd)» (керівник Максименко Н. В.).

- 2) DOMANI (Розвиток екосистем мікрокредитів в Україні та Монголії для конкурентоспроможної та стійкої зеленої економіки) (керівник Максименко Н. В., учасники всі викладачі кафедри).
- 3) Ерасмус+ проєкт SUNRISE - Підтримка наступного покоління українських науковців: проєкт для підвищення потенціалу університетів та покращення докторантури та аспірантури (керівник робочої групи Максименко Н. В.).
- 4) Стипендіальний проєкт науковця Міжнародного Вишеградського фонду «Зелені інновації в урболандшафтній екології» " № 62420006 (Максименко Н. В.)
- 5) Швецький проєкт «Компетентнісна допомога для України — Competence Aid For Ukraine (CAFU)» (учасники: асп., викл. Гречко А. А., доц. Клещ А.А.);
- 6) Швецький проєкт CAPABLE (Common Academic Practices and Abilities in Learning for Research) програми SI Baltic Sea Neighbourhood (учасники: асп. Пономаренко П. Р., Гололобов В. В., та Тертицький Є. П., доц. Бурченко С. В.)
- 7) Швецький проєкт «Компетентнісна допомога для України — Competence Aid For Ukraine (CAFU)» Гречко А.А. виграла індивідуальний МІНІ-ГРАНТ № CAFU-01239/2023-1 на реалізацію власного проєкту.

На виконання п. 3.5 «Академічна мобільність студентів, аспірантів та докторантів»:

- *аспірантка* Гречко А. А. - участь у VII Міжнародному науковому конгресі «Society of Ambient Intelligence» та підготовка індивідуального дослідницького проєкту, сертифікат 092-2024 (4 ECTS CREDITS);
- *аспірантка* Гречко А. А. - стажування за проєктом CAFU (Компетентнісна допомога для України — Competence Aid For Ukraine) в Folkuniversitetet в місті Упсала (Швеція) (загальний обсяг годин – 90, кількість ECTS – 3);
- *аспіранти* Пономаренко П. Р., Гололобов В. В та Тертицький Є. П. - стажування за проєктом CAPABLE (Common Academic Practices and Abilities in Learning for Research) програми SI Baltic Sea Neighbourhood в Упсальському університеті в місті Упсала (Швеція);
- *аспірантка* Пономаренко П. Р. у червні 2025 р. – міжнародна програма академічної мобільності Erasmus+/ICM, що проходила на базі Університету Західної Аттики (University of West Attica, Афіни, Греція.)

На виконання п. 3.6 «Академічна мобільність викладачів, науковців та персоналу»:

У рамках міжнародного наукового конгресу «Society of Ambient Intelligence 2024» викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації та одержали сертифікати:

- проф. Максименко Н. В. – сертифікат ID 088-2024;
- проф. Коваль І. М. сертифікат ID 089-2024;

Доц. Клещ А. А. здійснила академічну мобільність викладача, в рамках якої викладала дисципліни Geodatabases and the Basics of Programming in GIS та Analysis of Earth Remote Sensing Data у Ханчжоуському педагогічному університеті (Hangzhou Normal University (Kharkiv Institute)), м. Ханчжоу, провінція Чжецзян (Китайська Народна Республіка) згідно договору про співробітництво між Каразінським університетом і Ханьчжоуським педуніверситетом (24.08.2024-22.10.2024 року).

Доц. Бурченко С. В. здійснила академічну мобільність за проєктом CAPABLE (Common Academic Practices and Abilities in Learning for Research) програми SI Baltic Sea

Neighbourhood в Упсальському університеті в місті Упсала (Швеція) з 11.11.2024 до 14.11.2024 року;

Проф. Максименко Н.В. за індивідуальним грантом Міжнародного Вишеградського фонду «Зелені інновації в урболандшафтній екології» № 62420006 перебувала на стажуванні в Словацькому аграрному університеті в Нїтрі на факультеті садівництва та ландшафтної інженерії в період з 01.10.2024 до 04.11.2024 р.

За напрямом 4. Інфраструктура Каразінського університетського життя у 2025 р.

На виконання п. 4.4. «Сучасна університетська бібліотека» проведено роботу з розміщення навчальної та методичної літератури в репозитарії Університету - у цьому році розміщено в репозитарії 2 підручники і 7 навчально-методичних видань:

Підручники

1. Максименко Н. В. Метеорологія і кліматологія : підручник / Н. В. Максименко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 256 с. URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20885>
2. Cherkashyna N. I. English Bachelors' course in Ecology. In 2 parts. Part 1 : textbook / N. I. Cherkashyna, N. V. Maksymenko. – Kharkiv : V. N. Karazin Kharkiv National University, 2024. – 204 p. URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20884>

Навчально-методичні видання

1. Вступ до спеціалізацій: «Екологічна безпека», «Заповідна справа», «Екологічний контроль та аудит» : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладачі А. Н. Некос, Г. В. Тітенко, С. В. Бурченко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2024. – 34 с. (PDF)
URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20864>

Колекції [Навчальні видання. Навчально-науковий інститут екології](#)

2. Геоінформаційні системи : методичні рекомендації до виконання практичних робіт для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю Е2 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладачі: Е. О. Кочанов, А. А. Гречко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. – 57 с. (PDF)
URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20930>

Колекції [Навчальні видання. Навчально-науковий інститут екології](#)

3. Курсова робота : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю Е 2 «Екологія» [Електронне видання] / укладачі: А. Б. Ачасов, С. В. Бурченко, О. О. Гололобова, В. Г. Карпов, А. А. Клещ, Е. О. Кочанов, О. М. Крайнюков, І. А. Кривицька, М. І. Кулик, Н. В. Максименко, А. Н. Некос, Н. Л. Ричак, Г. В. Тітенко ; за ред. Н. В. Максименко. – Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. – 144 с. (PDF)
URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20839>

Колекції [Навчальні видання. Навчально-науковий інститут екології](#)

4. Нормування антропогенного навантаження на навколишнє середовище: терміни та визначення : методичне видання для організації роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю Е2 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладачі Н. В. Максименко, Е. О. Кочанов, С. В. Бурченко, Н. І. Черкашина. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 35 с. (PDF)
URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20838>

Колекції [Навчальні видання. Навчально-науковий інститут екології](#)

5. Планування експериментальних досліджень : навчально-методичний комплекс для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія»

[Електронний ресурс] / укладач А. А. Гречко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 30 с. (PDF)

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/19328>

Колекції [Навчальні видання. Навчально-науковий інститут екології](#)

6. Фізика довкілля : методичні рекомендації для організації роботи студентів у закладах вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладач С. В. Бурченко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. – 16 с. (PDF)

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20844>

Колекції [Навчальні видання. Навчально-науковий інститут екології](#)

7. Природоохоронне законодавство та екологічне право : навчально-методичний комплекс для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю Е2 «Екологія» [Електронний ресурс] / укладач О. О. Гололобова. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. – 76 с. (PDF)

URI <https://ekhnuir.karazin.ua/handle/123456789/20835>

Колекції [Навчальні видання. Навчально-науковий інститут екології](#)

За напрямом V «Університетський менеджмент у 2025 році»

Участь співробітників кафедри у роботі органів управління національного рівня:

Проф. Максименко Н.В. є експертом Галузевої експертної ради 10 Природничі науки НАЗЯВО.

Проф. Максименко Н.В. є членом Науково-технічної ради Ужанського національного природного парку.

Участь співробітників кафедри у роботі органів управління університетського рівня

Проф. Максименко Н.В. є членом Науково-методичної ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Проф. Максименко Н.В., доц. Клещ А.А., доц. Гололобова О.О. та Воронін В.О. виконували обов'язки членів вченої ради ННІ екології;

Проф. Максименко Н.В. (голова), доц. Клещ А.А. (член) працюють в науково-методичній комісії ННІ екології.

Нагороди співробітників кафедри, видані на Вчені раді Каразінського університету:

викл. Гречко А. А. нагороджена Грамотою “За сумлінну й плідну працю, високий професіоналізм та з нагоди 220-ої річниці відкриття Університету” ректором Каразінського університету;

доц. Гололобова О. О. нагороджена “Почесна грамота Харківської міської Ради за сумлінну й плідну працю, високий професіоналізм, вагомий особистий внесок у розвиток науки і освіти та з нагоди Дня науки”.

Викладачі кафедри є членами редколегії наукових журналів, у тому числі, журналів, що індексуються у міжнародних наукометричних базах Web of Science та у редколегії наукових журналів:

1. Зав.каф., проф. Максименко Н.В.. входить до складу редколегій 4 наукових видань, у т.ч. наукового видання, що індексується у наукометричній базі Scopus та Web of Sciences «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» серія «Геологія. Географія. Екологія». Крім того, є головним редактором наукового журналу категорії «Б» «Людина та довкілля. Проблеми неоекології», членом редколегії

ще двох наукових фахових видань України категорії «Б» «Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», серія «Екологія» та Наукові записки ТНПУ (м.Тернопіль);

2. К.г.н. доц. Клещ А.А. є відповідальним редактором наукового фахового видання України категорії «Б» «Людина та довкілля. Проблеми неоекології».

3. проф. Коваль І.М. та доц. Кочанов Е.О.. є членами редколегії наукового фахового видання України категорії «Б» «Людина та довкілля. Проблеми неоекології».

4. Н. В. Максименко – голова редколегії, І. М. Коваль, О. О. Гололобова, А. А. Клещ, С. В. Бурченко, А. А. Гречко – члени редколегії Збірника наукових статей ХХ Всеукраїнських наукових Таліївських читань “Охорона довкілля” (25 жовтня 2024 року).

5. Н. В. Максименко – голова редколегії, І. М. Коваль, О. О. Гололобова, А. А. Клещ, С. В. Бурченко, А. А. Гречко – члени редколегії Збірнику IV Міжнародної інтернет – конференції «Актуальні проблеми формальної і неформальної освіти з моніторингу довкілля та заповідної справи»;

6. Н. В. Максименко – голова редколегії, О. О. Гололобова, С. В. Бурченко, А. А. Гречко – члени редколегії збірника тез доповідей Всеукраїнської студентської та аспірантської англомовної конференції «Ecology is a priority»

На виконання п. 5.1. «Класика, що випереджає час»

Доц. Бурченко С. В. та викл. Гречко А. А. зрежисувати цьогорічний виступ студентів ННІ екології на традиційному студентському конкурсі творчості Альма Матер – 2024.

Завідувач кафедри

екологічного моніторингу та заповідної справи
д. геогр. н., проф.

Надія МАКСИМЕНКО